

FINAVIA

Finavian asiantuntijalausunto Liikenne 12 -suunnitelmasta

Valtiovarainvaliokunnan liikennejaosto
24.2.2026

Ville Virtanen, yhteiskuntasuhdepäällikkö

Liikenne 12 -suunnitelma

- Kiitämme **Helsinki-Vantaan hub-aseman** huomioimista ja jaamme tahtotilan **markkinaehtoisen lentoliikenteen edistämisestä**.

- Finavia kannattaa L12-suunnitelman kirjauksia matkaketjujen edistämisestä. Suunnitelman mukainen **matkaketjujen kehittäminen keskeisille, suuremmille lentoasemille** on sekä julkisen talouden että ympäristön näkökulmasta kestävä ratkaisu ja voi keskeisten lentoasemien elinvoiman kasvun myötä parantaa alueiden saavutettavuutta.

- Finavia kannattaa L12-suunnitelman mukaisesti lentoratahankkeen suunnittelun edistämistä rakentamisvalmiuteen.

Suomessa on väestömäärään suhteutettuna EU-maiden tihein lentoasemaverkosto. 7/20 lentoasemalle ei ole markkinaehtoista reittiliikennettä.

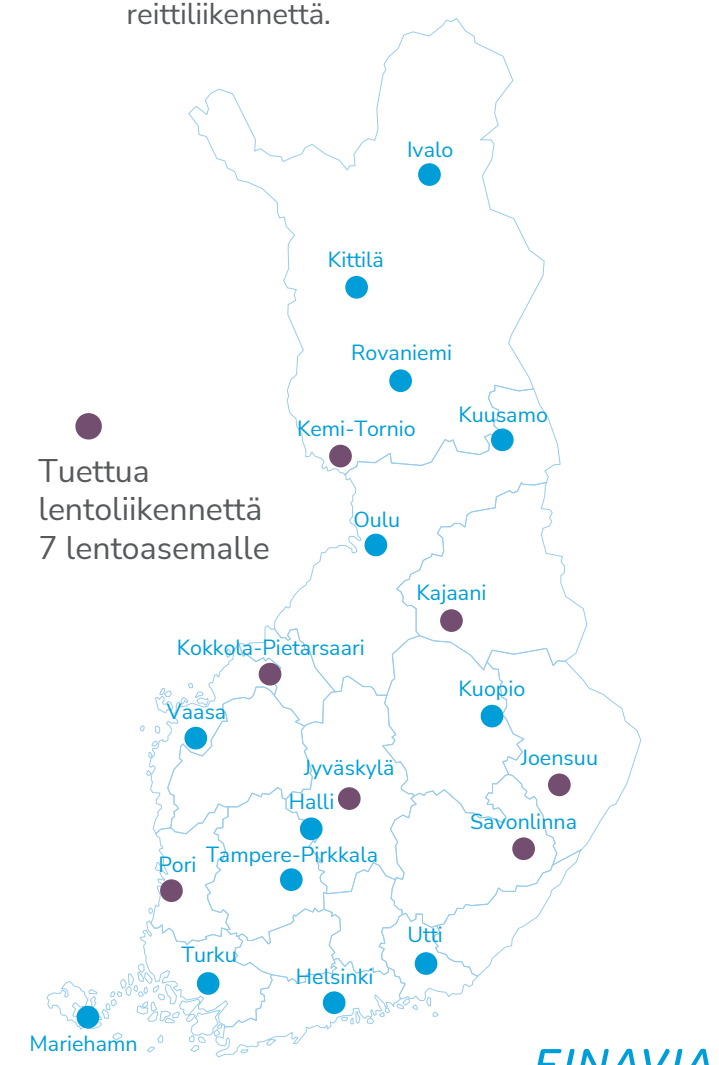

FINAVIA

Liikenne 12 -suunnitelma

- Finavia kannattaa L12-suunnitelman mukaista **valtakunnallisesti tärkeiden lentoasemien kriteerien määrittelyä ja kansallisesti tärkeiden lentoasemien määrittelyä** laaditun kriteeristön perusteella.
    - Kansallisesti tärkeiden lentoasemien määrittely ja siihen perustuva lentoasemaverkoston rakenteen tarkastelu vähäliikenteisten ja tappiollisimpien lentoasemien osalta mahdollistaisi Finavialle kansallisesti tärkeiksi määriteltyjen **lentoasemien pitämisen kilpailukykyisinä kansainvälisessä kilpailussa**, **investoimisen asiakastarpeiden ja regulaation vaatimusten mukaisesti**, **suuremman omistaja-arvon** tuottamisen valtio-omistajalle sekä **keskeisten alueellisten lentoasemien elinvoiman kasvun**.
    - Valtakunnallisesti tärkeiden lentoasemien määrittely yhdessä olennaisten sidosryhmien kanssa ja parhaaseen mahdolliseen tietoon ja dataan perustuen (L12-suunnitelman selvitykset lentoliikenteen liikennetaloudellisista vaikutuksista, keinoista, joiden avulla matkaketjuja voidaan eri liikennemuodoin parantaa keskeisille lentoasemille, sekä vaihtoehtoisista tavoista ylläpitää valtakunnallista lentoasemaverkostoa nykyisen Finavian ylläpitämän lentoasemaverkoston lisäksi) **mahdollistaa pitkäjänteisen päätöksenteon ja kansallisesti tärkeiksi määriteltyjen lentoasemien kehittämisen** nykyisen ostoliikenteeseen perustuvan lyhytjänteisen päätöksenteon sijaan.

Valtakunnallisesti tärkeiden lentoasemien tärkein kriteeri on asiakastarve

Tuettua lentoliikennettä

	2000	2019	2021	2024	2025
Helsinki-Vantaa	10 009 954	21 861 082	4 261 535	16 308 816	16 980 287
Rovaniemi	344 133	661 124	254 890	948 151	1 120 022
Oulu	732 848	1 057 355	300 390	579 862	545 034
Kittilä	170 082	363 161	182 487	412 304	445 766
Turku	368 022	452 927	51 086	255 014	278 503
Ivalo	132 590	239 753	110 520	249 319	249 056
Vaasa	326 374	303 911	19 231	177 592	169 431
Kuopio	288 077	243 529	36 407	132 264	144 119
Tampere-Pirkkala	256 378	222 390	8 391	161 747	140 664
Kuusamo	96 723	113 993	74 209	126 313	129 373
Kajaani	125 606	87 307	17 600	39 761	43 116
Maarianhamina	98 105	51 597	18 247	39 569	42 062
Joensuu	185 943	126 613	9 090	39 956	41 302
Kemi-Tornio	124 643	63 579	16 738	32 844	34 624
Kokkola-Pietarsaari	128 088	56 113	6 357	30 779	32 131
Jyväskylä	235 229	66 572	4 592	25 765	28 321
Pori	68 955	14 415	4 702	12 482	12 856
Savonlinna	39 868	10 495	560	7 113	6 792
YHTEENSÄ	**13 742 963**	**25 995 916**	**5 377 032**	**19 579 651**	**20 443 459**

- Helsinki-Vantaa kärsii Venäjän ylilentokiellosta ja vähentyneestä vaihtomatkustajien määrästä.
- Matkustajien kasvu painottuu matkailuvetoisille lentoasemille. Vain Rovaniemi, Kittilä, Ivalo ja Kuusamo ovat ylittäneet koronaa edeltäneet matkustajamäärät.
- Liikematkustus lentäen on vähentynyt johtuen uusista etätyö- ja kokouskäytännöistä sekä vastuullisuustavoitteista.
- Matkustajamäärien lasku muilla kuin matkailuvetoisilla kentillä on pitkän ajan trendi.
- Lentoaseman kannattavuuden rajana pidetään yleisesti miljoonaa matkustajaa.

FINAVIA

Vaikutukset julkiseen talouteen ja valtion talousarvioon

- Valtion määräraha lentoliikenteen ostoihin on **19,5 miljoonaa euroa vuonna 2026 ja arviolta 20,6 miljoonaa euroa vuonna 2027**. Liikenne 12 -suunnitelman toimilla, eli määrittelemällä valtakunnallisesti tärkeät lentoasemat ja päättämällä tarvittavista muutoksista lentoasemaverkostoon, siirtymällä mahdollisimman pitkälti markkinaehtoiseen lentoliikenteeseen, ja edistämällä matkaketjuja, määräraha voidaan lopettaa tai sitä voidaan pienentää merkittävästi nykyisen ostoliikennekauden jälkeen (3/2028 alkaen).

- Vähäliikenteisimmät, tappiolliset lentoasemat, joille ei ole muuta reittiliikennettä kuin valtion ostoliikenne, aiheuttavat Finavialle noin **20 miljoonan euron vuosittaisen negatiivisen kassavirran**. Finavian talous heijastuu **julkiseen talouteen suoraan yhtiön heikentyneenä osingonmaksukykynä**. Edellä mainituilla L12-suunnitelman toimilla sekä erikseen päätettävillä lentoasemaverkoston muutoksilla tappiota voidaan vähentää merkittävästi, mikä parantaa Finavian osingonmaksukykyä, kansallisesti tärkeiksi määriteltyjen lentoasemien kilpailukykyä ja täten Suomen kansainvälistä saavutettavuutta ja matkailun ja liikematkustuksen kasvua.